



Број/Broj: 01/2-50-3-2-28/13

03/4,03/11-05-1-353/12

Capaјево/Sarajevo, 8. 1. 2013.

### ZABILJEŠKA

#### sa sastanka članova Povjerenstva za vanjske poslove Zastupničkog doma PSBiH s izaslanstvom Parlamenta Njemačke (Bundestaga)

Sastanak članova Povjerenstva za vanjske poslove Zastupničkog doma PSBiH s izaslanstvom Bundestaga održan je 8. 1. 2013. U ime Povjerenstva za vanjske poslove, sastanku su bili nazočni: predsjedatelj Povjerenstva Mirza Kušljugić i Mladen Ivanković Lijanović. U izaslanstvu Bundestaga bili su: Josip Juratović, Rainer Arnold i Axel Schneider, te predstavnik njemačkoga veleposlanstva u BiH.

**Mirza Kušljugić** na početku je pozdravio izaslanstvo Bundestaga i poželio dobrodošlicu u ime Povjerenstva za vanjske poslove Zastupničkog doma PSBiH. U ime Povjerenstva za vanjske poslove, naglasio je kako je upoznat s time da je izaslanstvo Bundestaga već imalo susrete s drugim povjerenstvima, u Predsjedništvu BiH i s predstavnicima određenih stranaka, te da u ime ovoga povjerenstva može iscrpnije govoriti o gospodarstvu, konkretnije o energetici i infrastrukturi, a Lijanović Ivanković o poljoprivredi i prehrambenoj proizvodnji, što su uže kompetencije članova našega izaslanstva.

**Josip Juratović**, u svojstvu voditelja njemačkoga izaslanstva, iskazao je zahvalnost za susret i mogućnost razmjene mišljenja. Kazao je da su na prethodnim sastancima upoznati s radom na izmjenama ustava i provedbi presude u predmetu *Seđić i Finci protiv BiH*, te s gospodarskim pitanjima na koja i ovdje žele staviti naglasak. Ističući važnost državnog ustrojstva, sustava države, Juratović je osobito naglasio važnost socijalne sigurnosti koje nema bez gospodarskog razvjeta. Naročito je iskazao nerazumijevanje glede toga što se u deset godina na glavnoj žili razvoja gospodarstva BiH, Koridoru Vc, tako malo uradilo. Autocesta se ne gradi, nema državne strategije gospodarskog razvjeta, a gospodarskoga razvjeta nema bez razvoja infrastrukture. Upitao je za ekonomsku strategiju BiH, osim infrastrukturne, te za stanje s obrazovanjem, dokvalifikacijom i usavršavanjem, budući da političari često traže investicije u BiH. No, što je sa sigurnošću vlasništva, imovine, kako stoje stvari s katastrom, zemljишnim knjigama, sigurnosti ulaganja?

**Mirza Kušljugić** upoznao je njemačke izaslanike da BiH nema državnih strategija, pa tako ni gospodarsku strategiju. Po tome je jedinstvena u Europi, a nema ih jer nema političke volje za izradu i usvajanje strategija, premda je to obveza BiH. U BiH možda čak i nije tragično što nema strategija, jer BiH svoje infrastrukturne ili energetske strategije mora raditi na razini regije kojoj pripada, budući da se o tim strateškim koridorima, energetskim ili putnim, odlučuje na nekim drugim, višim razinama. No, ako se nema nikakav papir, onda se doista ne zna kamo se ide. A 2013. godina je prilika da se s popisom stanovništva konačno dozna tko smo, koliko nas ima, da se usmjerimo na industrijski razvoj, na naše sektorske strategije, a sve u pripremi IPA programa 2014.-2020. IPA programi bit će otvoreni za BiH bez obzira na status BiH, ali oni neće ići kao dosada na osnovi programa nego na temelju sektorskih strategija i akcijskih planova. Proces europskih integracija natjerat će BiH da počne sustavno upravljati vlastitim razvojem, koliko uopće zemlja ove veličine, ovog potencijala i s ovakvim

problemima može sustavno upravljati svojim razvojem. Što se tiče Koridora Vc, Kušljugić je naglasio kako je danas situacija drukčija od one prije šest mjeseci ili godinu dana. Izravna strana ulaganja drastično opadaju, pa je jedini odgovor na to da javni sektor počne ulagati u infrastrukturu, zapravo u Koridor i energetiku, a to je itekako prisutno. U sektoru energetike tu su i njemačke tvrtke, jer one itekako pokazuju zanimanje za taj segment gospodarstva. Možda u svemu tome može imati efekt i činjenica da će se od 1. srpnja granica Europske unije približiti BiH, s kojom će naša zemlja graničiti na više od tisuću kilometara.

**Mladen Ivanković Lijanović** naglasio je da se BiH kao mala, gospodarski i politički nejaka zemlja, može uključivati u sve integracije samo pod tuđim uvjetima, budući da ne može ostati izolirana. Nije po tome jedina i to nije obeshrabrujuće. Što se tiče strategije, nije problem u njoj, problem je u nedostatku političke volje. Entiteti imaju pravo i ovlasti za kreiranje poslovnog ambijenta, a državi u tom smislu pripada koordinirajuća uloga. Što se tiče Koridora Vc, učinjen je veliki pomak, jer je već ugovorenog oko 150 km autoceste, što je polovina od onoga što Federacija BiH ima, i to bi trebalo biti isprojektirano do 2014., a dovršeno do 2018.-2019. godine. Što se pak tiče poljoprivredne politike, ona bi trebala biti jedinstvena i tu značajnu ulogu ima državna razina, jer sredstva iz EU mogu se povlačiti samo ako je ustanovljena jedinstvena poljoprivredna politika. Radi se i na pripremi za izvoz proizvoda biljnog i životinjskog podrijetla u EU, ali nijedna se zemlja nije obogatila na poljoprivrednoj proizvodnji, budući da poljoprivreda traži dodatno ulaganje i subvencioniranje. No, na tome treba temeljiti uslužne djelatnosti i turizam te ulagati u njih, u mala i srednja poduzeća, obrt i industriju, u ono gdje BiH može dati doprinos, i taj dio gospodarstva treba poticaje i rasterećenje od nameta i birokracije. Za sve to potrebno je racionalizirati državnu upravu, koja u BiH ima više razina i koja je opterećujuća za racionalno poslovanje. To će se posebno tražiti za Federaciju BiH, te u vezi s tim raditi na jačanju lokalne zajednice i poduzetništva.

**Josip Juratović** iskazao je zadovoljstvo što je mogao čuti kako je ostvaren napredak u izgradnji infrastrukture i pomaci u gospodarskom razvitku. Potpuno je svjestan da je BiH uključena u dio regionalnog razvoja. Zato i postoji CEFTA i zanima ga kako BiH surađuje u okviru toga programa.

**Mirza Kušljugić** ukazao je na poteškoće u primjeni CEFTA-e u BiH, jer su njezini susjedi postavljali administrativne netržišne barijere za proizvode iz BiH, osobito u domeni poljoprivrede. Nisu te barijere bile protiv CEFTA-e, ali su pokazale da BiH nema institucije kojima može odgovoriti na njih. Jedine institucije koje mogu odgovoriti na administrativne barijere jesu institucije BiH, čiji su razvoj i jačanje bili spriječeni političkim razlozima. Dobra strana problema s CEFTA-om je trenutačna politička suglasnost vladajuće parlamentarne većine o tome da se moraju razvijati državne institucije koje bi omogućile ravnopravan položaj svim gospodarskim subjektima u BiH sa susjedima. Kako će se cijeli problem s CEFTA-om dalje razvijati nakon ulaska Hrvatske u EU, uvelike će ovisiti i o tome koliko će BiH razvijati svoje institucije potrebne za administrativno servisiranje režima otvorenog tržista. Konkretan primjer je velika mogućnost gospodarskih aktivnosti na Kosovu, a politički problemi čine ih nemogućima, tako da su gospodarska odnosi Srbije i Kosova bolji od onih koje imaju BiH i Kosovo. A BiH sama sebi postavlja administrativne barijere - papirima, dokumentima, (ne)priznavanjem i slično. Međutim, BiH ne treba ništa više u ekonomskim odnosima s Kosovom od onoga što u osnovi ima Srbija, budući da je riječ o CEFTA-i dodao je g. Kušljugić.

**Josip Juratović** zahvalio se na iznimno obavijesnoj razmjeni mišljenja, naglašavajući potrebu jače regionalne suradnje, pri čemu je CEFTA preduvjet za ulazak u EU jer je, kako je naglasio, teško biti partner u ipak velikoj Europskoj uniji ako nema regionalnih partnerskih odnosa. Za gospodarski razvitak BiH itekako je potrebna i važna kvalitetna gospodarska

regionalna suradnja. G. Juratović iskazao je zadovoljstvo budućom suradnjom i razmjenom mišljenja između parlamentara dviju zemalja.

**Mirza Kušljugić** iskazao je zadovoljstvo intenziviranjem susreta parlamentaraca dvaju parlamentara u posljednje vrijeme. To se poklapa i sa željom Povjerenstva za vanjsku politiku Zastupničkog doma i Parlamentarne skupštine BiH za intenzivnjim uključivanjem u euroatlatske integracije. Na BiH je da konkretizira sve ono što se putem parlamentara u tom smislu može pokrenuti. Bosna i Hercegovna već ima određene aktivnosti u regiji, posebice u suradnji parlamentarnih odbora za vanjsku politiku BiH, Crne Gore, Hrvatske i Srbije, nakon čega bi se išlo prema institucijama EU i zemljama prijateljima, onima koji su zainteresirani za razvoj regije. Potez je ipak na BiH, jer beskonačni uzajamni posjeti bez konkretnih akcija neće donijeti konkretnе rezultate.

Njemačka je najveći bosanskohercegovački izvozni partner, pri čemu se u BiH očekuje da SR Njemačka bude i najveći investitor, a sve u cilju razvoja i popravljanja gospodarske, pa s njome i socijalne sigurnosti u BiH.

Predsjedatelj Povjerenstva

Mirza Kušljugić

Dostavljeno:

- Kolegiju Zastupničkog doma
- članovima Povjerenstva za vanjske poslove Zastupničkog doma PSBiH
- članovima Povjerenstva za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, promet i veze Doma naroda PSBiH
- Sektoru za međunarodne odnose i protokol
- Ministarstvu vanjskih poslova BiH
- a/a